

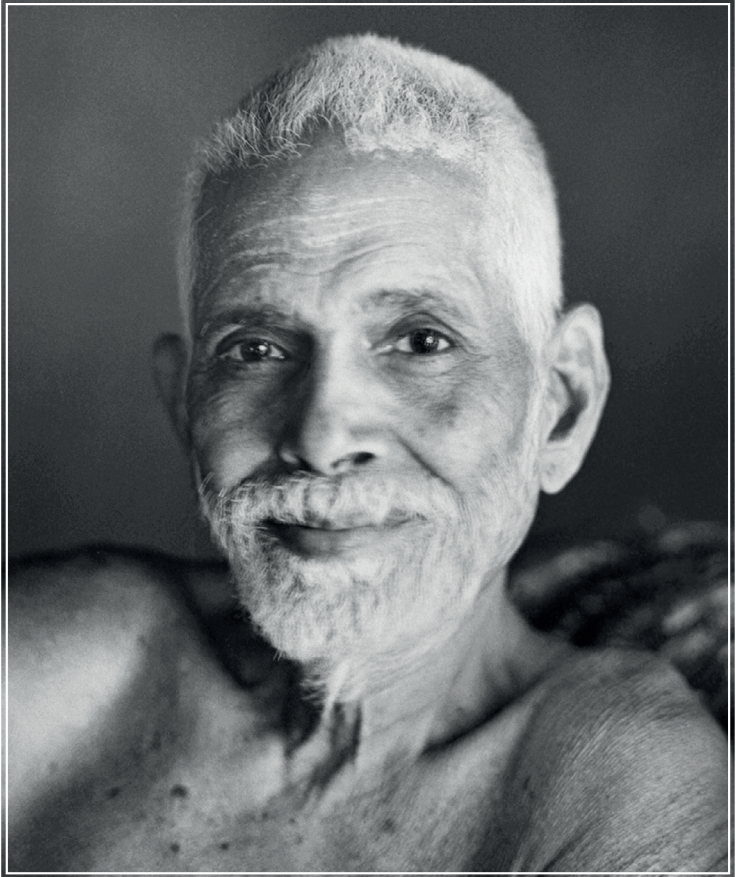
RAMANA MAHARSHI

OPERE COMPLETE

Cele mai importante învățături despre realizarea
Sinelui scrise de Bhagavan Sri Ramana Maharshi și
editate de Arthur Osborne

Traducere din limba engleză:
MARIAN STAN

EDITURA HERALD
București

BHAGAVAN SRI RAMANA MAHARSHI

CUPRINS

PREFAȚĂ	11
---------	----

PARTEA ÎNTÂI OPERE ORIGINALE

PROZA

1. ÎNTEROGAREA DE SINE	23
2. CINE SUNT EU?	54
3. ÎNDRUMAREA SPIRITUALĂ	63
Capitolul I	65
Învățătura (Upadesa)	
Capitolul II	69
Practica (Abhyasa)	
Capitolul III	81
Experiența (Anubhava)	
Capitolul IV	84
Realizarea (Arudha)	

POEME

4. CINCI ÎMNURI PENTRU ARUNACHALA	89
Ghirlanda Matrimonială a Literelor	94
(Akshara Mana Malai)	
Colierul cu Nouă Nestemate	105
Unsprezece Versuri pentru Sri Arunachala	107
Opt Strofe pentru Sri Arunachala	110
Cinci Strofe pentru Sri Arunachala	112
5. ESENȚA ÎNVĂȚĂTURII	117
(UPADESA SARAM)	

6. REALITATEA ÎN PATRUZECI DE STROFE (ULLLADU NARPADU)	122
Realitatea în Patruzeci de Strofe:	
Anexă	129
7. CINCI STROFE DESPRE SINE	136
8. VERSURI DIVERSE	138
Cântecul Turtei Indiene (Poppadum)	138
Cunoașterea Sinelui (Atma-Vidya)	140
Strofe scrise în legătură cu Sărbătorirea Zilei de Naștere a lui Bhagavan	141
Indispoziția Stomacului	142
Nouă Strofe Răzlețe	142
Scuzele adresate Viespilor	144
Răspunsul adresat Mamei	144
Pentru Însănătoșirea Mamei	145
Arunachala Ramana	146
Sinele din Inimă	146
9. STROFE OCAZIONALE	148
Tiruchuzhi	148
Hara și Uma	148
Orașul de baștină și părinții	148
Semnele specifice lui Muruga	149
Versuri despre Subrahmanya	149
Peștera Virupaksha	150
Vaca Lakshmi	150
Ganesa	150
Vishnu	150
Dipavali	151

Miracolul lui Dakshinamurti	151
Sinele	151
Eliberarea	152
Tăcerea	152
O literă	152
Somn în stare de veghe	152
Un Jnani și trupul său	152

PARTEA A DOUA

ADAPTĂRI ȘI TRADUCERI

10. CÂNTECUL CELEST	155
11. TRADUCERI DIN AGAMA	160
Atma Sakshatkara (Cunoașterea Atotcuprinzătoare)	161
Devikalottara (Introducere de Sri Bhagavan)	171
12. TRADUCERI DIN SHANKARACHARYA	185
Dakshinamurti Stotra (Introducere de Sri Bhagavan)	185
Guru Stuti	188
Hastamalaka Stotra	190
Atma Bodha (Cunoașterea Sinelui)	193
Vivekachudamani	202
Drik Drisya Viveka	261

ALTE TRADUCERI

VICHARA MANI MALA (GHIRLANDA DE NESTEMATE A ÎNTROSPECȚIEI)	267
DIN SRIMAD BHAGAVATAM ȘI RAMA GITA	281
CINE ESTE HARA	281

RAMANA ASHTOTTARA SATANAMASTOTRA	282
INIMA ȘI CREIERUL	283
NA KARMANA	285
ANEXĂ	
SRI RAMANA NOOL THIRATTU	287
Cum a apărut Introducerea Operelor Complete	287
OPERELE COMPLETE ALE LUI RAMANA MAHARSHI	
Prefața lui T.K. Sundaresa Iyer (Tradusă din originalul tamil)	289
GLOSAR	
OBSERVAȚII ASUPRA PRONUNȚIEI	303

Prefață

Când Maharshi Bhagavan Sri Ramana și-a realizat Sinele, era un puști de șaptesprezece ani ce aparținea unei familii de brahmani din clasa mijlocie din Sudul Indiei. El mergea încă la liceu și nu urmase nicio pregătire de ordin spiritual, nici nu studiasse ceva în domeniul doctrinelor spirituale. De obicei este nevoie de o perioadă de studiu, care adesea durează o viață întreagă, studiu ce, de cele mai multe ori, rămâne încă nefinalizat la sfârșitul vieții. După cum spun înțelepții, totul depinde de maturitatea spirituală a unei persoane. Calea poate fi comparată cu un pelerinaj, iar drumul parcurs într-o singură zi cu o viață de om; ajungerea cuiva la destinație sau cât de mult se apropie cineva de această destinație va depinde, în parte, de energia cu care omul se străduiește să înainteze și, parțial, de distanța față de această destinație la care se afla în clipa când s-a trezit și s-a hotărât să înceapă călătoria. Extrem de rare sunt cazurile, precum cel al lui Maharshi, când este posibil să ajungi la destinație făcând un singur pas.

Când spunem că Maharshi și-a realizat Sinele asta nu înseamnă că el a înțeles vreo doctrină sau teorie nouă, sau că a dobândit vreo stare de conștiință mai înaltă sau puteri miraculoase, ci că „eul” care înțelege sau nu înțelege învățături spirituale și care posedă sau nu posedă puteri, a devenit în mod conștient identic cu *Atman*, Sinele sau Spiritul universal. Însuși Maharshi a descris într-un limbaj simplu și pitoresc cum s-a întâmpat asta:

„Era cu aproximativ șase săptămâni înainte de a pleca definitiv din Madura când a survenit marea schimbare din viața mea. A fost ceva brusc. Stăteam singur în camera de la primul etaj al casei unchiului meu. Nu fusesem bolnav decât arareori, iar în acea zi nu aveam probleme de sănătate, dar, brusc și foarte violent, m-a

copleșit frica de moarte. Această frică nu putea fi pusă pe seama stării mele de sănătate, iar eu nu am încercat să mi-o explic sau să aflu dacă exista vreun motiv pentru ea. Simțeam pur și simplu că «o să mor» și am început să mă gândesc ce să fac în legătură cu asta. Nu mi-a trecut prin cap să cer sfatul vreunui doctor, rudelor mele mai vârstnice sau prietenilor mei; simțeam că trebuia să rezolv eu însumi problema, chiar acolo și atunci.

Șocul fricii de moarte a obligat mintea să se îndrepte spre interior și mi-am spus mental, fără a o formula efectiv cuvintele: «Acum a venit moartea; ce înseamnă asta? Ce este ceea ce moare? Acest trup moare.» Și am pus în scenă imediat apariția morții. Am stat culcat, cu membrele întinse și țepene, ca și cum *rigor mortis* s-ar fi instalat deja, și am imitat un cadavru pentru a da mai mult realism interogației. Mi-am ținut răsuflarea și am închis bine gura, pentru ca niciun sunet să nu poată ieși, pentru ca nici cuvântul «eu» și nici vreun alt cuvânt să nu poată fi rostit. «Ei, bine, acest trup este mort, mi-am spus eu. Va fi dus așa țeapăn cum este, va fi ars și nu va rămâne decât cenușa din el. Dar sunt eu mort odată cu moartea trupului? Trupul este eu? El este tăcut și inert, dar simt întreaga forță a personalității mele și chiar vocea *Eului* din mine, separate de el. Prin urmare, Eu sunt Spirit care transcende trupul. Trupul moare, dar Spiritul care îl transcende nu poate fi atins de moarte. Asta înseamnă că Eu sunt Spirit nemuritor.» Iar toate acestea nu erau simple gânduri. Ele mă străfulgerau cu putere ca un adevăr viu pe care îl percepeam nemijlocit, aproape fără procesul gândirii. «Eu» eram ceva foarte real, singurul lucru real din starea mea prezentă, toată activitatea mea conștientă ce avea legătură cu trupul era centrată pe acest «Eu». Din acel moment, «Eul» sau Sinele a concentrat atenția asupra lui printr-o fascinație puternică. Frica de moarte a dispărut odată pentru totdeauna. Absorpția în Sine a continuat neîntreruptă din acel moment. Alte gânduri puteau să vină și să plece precum diferitele note muzicale, dar «Eul» continua precum nota fundamentală – *sruti* – ce stă la baza tuturor celorlalte note și se îngemănează cu ele.¹ Fie că trupul se ocupa cu

¹ Nota unică ce continuă pe parcursul unei piese din muzica indiană tradi-

vorbitul, cititul sau orice altceva, eram centrat în continuare pe «Eu». Înaintea acelei crize nu aveam o percepție clară a Sinelui meu și nu eram atras în mod conștient spre el. Nu resimțeam vreun interes perceptibil sau nemijlocit față de el, cu atât mai puțin vreun înclinație de a rămâne permanent în el.”

O asemenea experiență a identității nu duce întotdeauna, ba chiar nici de obicei, la eliberare. Ea survine în viața căutătorului, dar tendințele inerente ale egoului o eclipsează din nou. Din acel moment el are amintirea, are certitudinea indubitabilă a stării adevărate, dar nu o trăiește permanent. El este nevoit să se străduiască pentru a-și purifica mintea și pentru a ajunge la o abandonare deplină în fața Realității Ultime astfel încât să nu mai existe tendințe care să-l tragă înapoi spre iluzia ființei limitate și separatoare. Cu toate acestea, chiar dacă a fost odată făcut să conștientizeze Sinele, egoul care ignoră Sinele nu dobândește eliberarea, adică realizarea Sinelui, din cauza blocajului pe care îl constituie tendințele mentale acumulate. El confundă în mod frecvent trupul cu Sinele, uitând că, de fapt, el însuși este Sinele. În cazul lui Maharshi, miracolul a fost că experiența nu a fost eclipsată, că nu a urmat recăderea în ignoranță; din acel moment el a conștientizat în mod constant identitatea cu Sinele unic.

Vreme de câteva săptămâni după această trezire, el a rămas cu familia lui, ducând în exterior viața unui elev, deși, pentru el, toate valorile lumii exterioare își pierduseră semnificația. Nu-i mai păsa ce mănâncă, acceptând cu egală indiferență orice i se oferea. Nu-și mai apăra drepturile și nu mai era interesat de activitățile băieților de vârsta lui. Pe cât era cu puțință, el se conforma condițiilor de viață mundană, ascunzându-și noua stare de conștiință, dar adulții din familie au observat lipsa lui de interes pentru învățatură și pentru toate activitățile mundane, nefiind deloc încântați.

Există multe locuri sacre în India, reprezentând diferite ipostaze ale spiritualității și diferite tipuri de căi. Muntele sacru țională, precum firul pe care sunt înșirate mărgelile, reprezintă Sinele ce continuă prin toate formele ființei.

Arunachala, împreună cu orașul Tiruvannamalai aflat la poalele lui, este cel mai important dintre ele, deoarece el este centrul căii nemijlocite a investigării de Sine călăuzite de influența tăcută a Maestrului (Guru) asupra Inimii devotului, tainicul centru sacru al Inimii lui Siva, unde El sălășluiește mereu ca un *Siddha* (cel mareț).

Sălașul lui Siva este cel care, identificat ca Dakshinamurti, dă învățătură în tăcere, așa după cum s-a vădit în viața lui Bhagavan.

El este centrul și calea unde nu este necesar contactul fizic cu Maestrul (Guru), căci învățătura tăcută vorbește nemijlocit Inimii. Chiar înainte de Realizare, acest centru l-a mișcat profund pe Maharshi, atrăgându-l ca un magnet.

„Ascultă; El stă ca un munte neînsuflețit.¹ Acțiunea sa este misterioasă, dincolo de înțelegerea omenească. De la vârsta inocenței în mintea mea a strălucit adevărul că Arunachala era ceva de o măreție fără egal,² însă chiar și când am ajuns să aflu, prin intermediul altcuiva, că el era identic cu Tiruvannamalai, nu i-am realizat semnificația. Când m-a atras către el, liniștindu-mi mintea, și m-am apropiat, l-am văzut (stând) nemișcat.”³

Văzând că adulților din familia lui le dispăcea faptul că trăia ca un *sadhu*, bucurându-se, în același timp de avantajele unei vieți în sânul familiei, el a plecat în secret de acasă, îndreptându-se ca *sadhu* spre Tiruvannamalai, loc pe care nu l-a mai părăsit. El a rămas mai mult de cincizeci de ani ca Dakshinamurti, transmițând calea investigării de sine tuturor celor care veneau acolo, din India și din alte țări, din Orient și din Occident. În jurul lui s-a dezvoltat un ashram. Numele lui – Venkataraman – a fost prescurtat, devenind Ramana, el fiind numit de asemenea Maharshi, adică *Maha Rishi* sau mare înțelept, o titulatură acordată în mod tradițional celui care inițiază o nouă cale spirituală.

¹ Adjectivul înseamnă de asemenea „care anihilează cunoașterea (obiectivă)”.

² „Să vezi Chidambaram, să fii născut la Tiruvarur, să mori la Varanasi, sau doar să te gândești la Arunachala înseamnă să fii sigur de eliberare” – acest distih este foarte cunoscut, mai ales în Sudul Indiei.

³ *Lectura alternativă*: Am realizat că El însemna pacea absolută.

PARTEA ÎNTÂI
OPERE ORIGINALE

PROZA

1. Interogarea de sine

Interogarea de sine (Self-enquiry) este prima lucrare a lui Maharshi. Ea a fost scrisă în jurul anului 1901, când el era un tânăr de aproximativ 22 de ani, având deja statutul de Jnani (Înțelept) și aflându-se într-o desăvârșită realizare a Sinelui și în bucuria strălucitoare a Cunoașterii Divine. La acea vreme el locuia în Grotă Virupaksha de pe muntele Arunachala și avea deja câțiva discipoli. Deși nu făcuse un legământ al tăcerii, el vorbea arareori, astfel că a scris răspunsurile la anumite întrebări pe care i le puneau Gambhiram Seshayya, unul dintre primii săi discipoli fervenți, care a copiat ulterior răspunsurile în jurnalul său. După moartea acestuia din urmă, jurnalul a putut fi obținut de la fratele defunctului. Întrebările și răspunsurile au fost pregătite pentru tipar de Natanananda și publicate cu consimțământul lui Bhagavan sub titlul de Vichara Sangraham sau Interogarea de sine. Ulterior, ele au fost regândite sub forma unui eseu. În lucrarea de față s-a adoptat forma originală.

Nu există nimic imatur în această lucrare. Maestrul a scris cu autoritatea deplinei cunoașteri spirituale, ca și în anii de mai târziu. Ca în toate analizele sale, verbale sau scrise, această lucrare se ocupă doar de chestiunile practice pe care le comportă calea realizării Sinelui, niciodată de teoriile sterile. Totuși, lucrarea diferă de cele scrise ulterior într-o privință importantă; mai precis ea descrie nu doar calea interogării de sine, ci și alte căi: meditația asupra propriei identități cu Sinele și o cale yoghină ce se bazează pe controlul respirației. El însuși recomanda numai interogarea de sine sau supunerea față de Guru. El spunea: „Există două căi: întrebă-te «Cine sunt eu?» sau supune-te”.

De ce a menționat el metodele mai puțin directe și mai complicate în această primă lucrare? Motivul eventual, cel care ne vine imediat în minte, este că discipolul pentru care a fost scrisă a citit cărți despre aceste metode diferite și a pus întrebări legate de ele. De asemenea, s-ar putea ca, într-un sens mai larg, este bine să existe mai întâi o descriere sumară a diferitelor metode, înainte de a începe să-l îndrume spre cea pe care o recomanda, mai ales că aceasta va dura toată viața. Cu siguranță că, deși celelalte metode sunt descrise, ele nu sunt aproape deloc recomandate.

Metoda de control al respirației care este descrisă reprezentivă, desigur, mai mult decât un simplu exercițiu fizic. Tocmai semnificația spirituală a practicii face din ea o știință complexă. Nu greșim numind-o „știință”, căci, în India, ea este o știință tradițională de autopurificare. Asta o face să fie dificil de înțeles pentru cititorul occidental care nu are nicio bază de pornire în acest domeniu, mai ales că, precum toate științele, ea are propriul vocabular tehnic ce nu îngăduie o traducere adecvată fără ample note de subsol. Trebuie să ne amintim că, scriind acest tratat, Maharshi știa că putea să conteze pe faptul că persoana pentru care scria era familiarizată cu termenii tehnici ai științei respective. Cititorii occidentali pot fi conștienți de faptul că el nu a mai recomandat această metodă care aproape că nu este menționată deloc în lucrările sale de mai târziu. Nu este nevoie ca occidentalii să-i învețe subtilitățile tehnice.

INVOCĂȚIE

Există vreo altă cale de a adora Supremul care este totul, în afară de a stăruia cu perseverență în Acela?

1

Discipolul: Maestre! Care este mijlocul de a dobândi starea de beatitudine veșnică, de-a pururi fără de suferință?

Maestrul: Pe lângă enunțul din Vede, potrivit căruia oriunde există un trup, există suferință, avem și experiența directă a tuturor oamenilor; prin urmare, omul trebuie să-și interogheze

adevărata natură, care este mereu netrupească, și trebuie să rămână așa. Iată mijlocul de a dobândi această stare.

2

D: Ce înseamnă că omul trebuie să-și interogheze adevărata natură și s-o înțeleagă?

M: Experiențe precum: „M-am dus; am venit, am fost, am făcut” survin tuturor în mod firesc. Nu este clar din aceste experiențe că subiectul acestor acte diferite este conștiința „Eu”? Investighează adevărata natură a acestei conștiințe, iar stăruința în Sine este calea de a înțelege, prin investigație, adevărata ta natură.

3

D: Cum trebuie omul să se întrebe „Cine sunt eu?”

M: Acțiuni ca „plecarea” și „venirea” aparțin numai trupului. Astfel, când cineva spune „eu m-am dus, eu am venit”, este ca și cum ar spune că trupul este „Eu”. Dar putem spune oare că trupul este conștiința Eului, de vreme ce acesta nu exista înainte de a fi născut, este compus din cele cinci elemente, este inexistent în starea de somn profund și devine cadavru când este mort? Se poate spune că trupul, care este inert ca un buștean, strălucește ca „Eu”? Așadar, „conștiința eului” ce apare inițial în raport cu trupul este numită în diferite moduri: amăgire de sine (*tarbodham*), principiul individualității (*ahamkara*), ignoranță (*avidya*), *maya*, impuritate (*mala*) și suflet individual (*jiva*). Putem sta fără a investiga această stare? Oare nu pentru izbăvirea noastră prin interogare spun toate scripturile că nimicirea „amăgirii de sine” este eliberare (*mukti*)? Prin urmare, făcând ca trupul-cadavru să rămână ca un cadavru, fără a rosti măcar cuvântul „eu”, omul trebuie să-și pună stăruitor această întrebare: „Ce anume se ivește ca «Eu»”? Apoi în Inimă va străluci un fel de iradiere mai presus de cuvinte a ceva având forma „Eu-Eu”. Mai precis, va străluci nesilită de nimeni conștiința pură care este nelimitată și una, după ce limitatul și gândurile multe

au dispărut. Dacă omul rămâne liniștit fără să abandoneze acea experiență, principiul individualității, sentimentul de a fi un individ, percepția de tip „eu sunt trupul” vor fi complet nimicite, iar în cele din urmă gândul ultim, adică „forma-eu” va fi și ea înăbușită, la fel cum camforul e ars de foc¹. Marii înțelepți și scripturile spun că doar aceasta este eliberarea.

4

D: Când se explorează rădăcina „amăgirii de sine” care are forma „eu”, par să se ivească tot felul de gânduri diferite și fără de număr, și nu „gândul-eu” ca ceva separat.

*M: Indiferent dacă apare sau nu cazul nominativ, care este primul caz, propozițiile în care apar celelalte cazuri au ca temei primul caz; în același fel, toate gândurile ce se ivesc în Inimă au ca temei principiul individualității care este „eu”, modul prim de funcționare a minții, percepția de tip „Eu sunt trupul”; așadar, ivirea ideii de „eu” este cauza și sursa apariției tuturor celorlalte gânduri; prin urmare, dacă este distrusă amăgirea de sine – ce are forma principiului individualității și este rădăcina arborelui numit *samsara* (condiționarea constând în transmigație) –, toate celelalte gânduri vor pieri cu totul, ca un arbore dezrădăcinat. Orice gânduri se ivesc ca obstacole în practica disciplinei spirituale (*sadhana*), nu trebuie să îngăduim ca mintea să meargă în direcția lor, ci ea trebuie făcută să rămână în Sinele care este *Atman*; trebuie să rămâi ca simplu martor la orice se întâmplă, adoptând atitudinea „Orice lucruri ciudate se întâmplă, n-au decât să se întâmple; ia să vedem!” Iată cum ar trebui să practicăm. Cu alte cuvinte, nu trebuie să te identifici cu aparențele; nu trebuie să-ți abandonezi niciodată Sinele. Acesta este mijlocul potrivit pentru nimicirea minții (*manonasa*), cea care te face să vezi trupul ca Sine și care este cauza tuturor obstacolelor menționate anterior. Această metodă care distruge cu ușurință „ideea de eu” merită să fie numită devoțiune (*bhakti*), meditație (*dhyana*), concentrare (*yoga*) și cunoaștere (*jnana*).*

¹ Adică, fără a lăsa vreun sediment.